

Rezultativní konstrukce v češtině

Tilman Berger, Tübingen

tberger@uni-tuebingen.de

Mathesius (1925)

- (1) Tam nechod', tam mají zavřeno.
- (2) Když jsem tam přišel, neměli ještě uklizeno.
- (3) Máte už žádost podanou, paní?
- (4) Když jsem tam přišel, neměli ji (zmrzlinu) ještě udělanou.

Hausenblas (1962)

- (5) Útrata je zaplacená. Pracovna je uklizena.
- (6) (Za útratu) je zaplacené. (V pracovně) je uklíženo.
- (7) Cíle je dosaženo,
- (8) Host má útratu zaplacenou. Pracovnu mám uklizenu.
- (9) Ten host má už zaplacené. (V pracovně) mám už uklíženo.

Giger (2003) a jiní

- (10) subjektivý rezultativ:
Já jsem ochraptělý. – Já jsem zamilován//zamilovaný do Marie.
- (11) objektový rezultativ:
Na neděli už je polévka uvařena//uvařená. – Na neděli už je uvařeno.
- (12) posesivní rezultativ:
Petr už má oběd uvařený

Berger / Wiemer (2018)

- (13) Taťánek je dávno po smrti. Děti jsou po snídani. – Už je po všem / po problému.
- (14) Byty jsou po rekonstrukci. – Dům je po povodni. – [?]Byli jsme po kávě.
- (15) Rázem bylo po kšeftu. – Bylo po lásce. – Jenže pak farmu obehnali elektrickým plotem bylo po srandě.
– Umřeme všichni, kdo ví, třeba už zejtra bude po mně!

Literatura

Berger, Tilman / Wiemer, Björn 2018. Предложный резултатив в польском и чешском языках. *Славистика* 22, 21–64.

Giger, Markus 2003. *Resultativa im modernen Tschechischen*. Berlin, Bern.

Hausenblas, Karel 1962. Slovesná kategorie výsledného stavu v dnešní češtině. *Naše řeč* 48, 13–28.

Mathesius, Vilém 1925. Slovesné tvary typu perfektního v hovorové češtině. *Naše řeč* 9, 200–202.

Nedjalkov, V. P. 1983. *Tipologija rezul'tativnykh konstrukcij (rezul'tativ, stativ, passiv, perfekt)*. Leningrad.

Panevová, Jarmila 2011. O rezultativnosti (zejména) v češtině. In Tanasić, Sreto (ed.), *Gramatika i leksika u slovenskim jezicima*, 165–176.

Wiemer, Björn / Giger, Markus 2005. *Resultativa in den nordslavischen und baltischen Sprachen. Bestandsaufnahme unter arealen und grammatikalisierungstheoretischen Gesichtspunkten*. München.